

РЕШЕНИЕ

№ 1305

гр. София, 30.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 62 СЪСТАВ, в публично заседание на трети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ЕВЕЛИНА ОГН. МАРИНОВА

при участието на секретаря МАРИАНА ИВ. СОКОЛОВА
като разгледа докладваното от ЕВЕЛИНА ОГН. МАРИНОВА Гражданско дело № 20221110101889 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба на К. С. М. срещу .....

Ищцата твърди, че на 11.11.2017 г. е настъпило ПТП при следния механизъм: водачът на л.а. „Опел Астра” с рег. № ..... е управлявал превозното средство по път ВП П-35, като при км 41+950 м е нарушил правилата за движение по пътищата, движейки се със скорост, несъобразена с конкретната пътна обстановка и със законовите ограничения, не е намалил скоростта, не е спрял при приближаването на пешеходеца ..... и е реализирал сблъсък, с което е причинил смъртта на пешеходеца – баща на ..... и ..... Твърди, че в причинна връзка със смъртта на баща им, синовете му са претърпени неимуществени вреди. Твърди, че гражданската отговорност на виновния водач към датата на ПТП е била застрахована при ответника. На 04.01.2018 г. синовете на починалия пешеходец са предявили пред застрахователя претенция за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на по 200 000 лв. за всеки от тях. С писмо изх. № НИЦ-524/24.01.2018 г. застрахователят ги е уведомил, че до представянето на влязъл в сила акт, доказващ вината на водача, не е налице основание за изплащане на застрахователно обезщетение. Твърди, че на 30.01.2018 г. .... и ..... са прехвърлили вземанията си за обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на баща им в размер на сумата от по 14 650 лв. с два договора за цесия в полза на К. Тонева, възмездно – срещу сумата от по 2 650 лв., като цесиите са били съобщение на длъжника. Въпреки че е бил надлежно уведомлен за цесиите, застрахователят е изплатил на ..... и ..... обезщетение за неимуществени вреди съгласно сключени с тях споразумения през м.01.2019 г.

Моли съда да осъди ответника да й заплати:

сумата от 5 000 лв. – частичен иск от сумата 14 650 лв., представляваща цедирано в полза на ищцата вземане на ..... към ответника за обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на неговия баща, ведно със законна лихва от датата на уведомлението – 19.03.2018 г. до изплащане на сумата,

сумата от 5 000 лв. – частичен иск от сумата 14 650 лв., представляваща

цедирано в полза на ищцата вземане на ..... към ответника за обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на неговия баща, ведно със законна лихва от датата на уведомлението – 19.03.2018 г. до изплащане на сумата. Претендира разноски.

В срока по чл.131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника ....., с който оспорва исковете. Излага съображения за нищожност на договорите за цесия – поради противоречие със закона, добрите нрави, липса на форма и липса на съгласие. Твърди, че е изплатил в полза на ..... и ..... по 50 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди. Счита, че ищцата не е материалноправно легитимираната да предявява настоящите искове, тъй като не може да търпи болки и страдания от смъртта на ..... Счита, че преди да бъдат събрани всички доказателства по преписката и да бъде определено застрахователно обезщетение в полза на увреденото лице, последното няма ликвидно и изискуемо вземане, т.е. установено по основание и размер. Навежда възражение, че посочената в договорите цена по тях в размер на по 2 650 лв. не е била платена. Моли съда да отхвърли предявения иск. Претендира разноски.

В проведеното по делото открито съдебно заседание на 03.11.2022 г. е допуснато по реда на чл.214, ал.1 ГПК увеличение на исковете до размера на сумата от по 14 650 лв. – по всеки от двата договора за цесия.

Съдът, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл.235, ал.2 ГПК, намира следното от фактическа страна:

Безспорно е между страните, че на 11.11.2017 г. на път ВП П-35, км 41+950 м, е настъпило ПТП с участието на л.а. „Опел Астра“ с рег. № ..... и пешеходеца ..... при следния механизъм: водачът на автомобила, движейки се със скорост, несъобразена с конкретната пътна обстановка, не е намалил скоростта, не спрял при приближаването на пешеходеца и реализирал сблъсък, в причинна връзка с което е настъпила смъртта на пешеходеца.

Безспорно е между страните, че към датата на произшествието гражданската отговорност на виновния водач е била застрахована при ответника по силата на задължителна застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите /полица № BG/...../, както и че ..... е оставил наследници по закон: ..... – син и ..... – син, като последното се потвърждава от представеното по делото удостоверение за наследници.

Страните не спорят, че в причинна връзка със смъртта на ..... синовете му се претърпели неимуществени вреди – болки и страдания, както и че размерът на вредите към 17.01.2019 г. възлиза на сумата от по 50 000 лв. за всяко от лицата.

С договор за цесия от 30.01.2018 г. .... прехвърля на К. С. М. вземането си към ..... за застрахователно обезщетение за претърпените от ..... неимуществени вреди вследствие на ПТП, при което е причинена смъртта на ..... /чл.1, ал.1/, като общата част не прехвърлената част от вземането възлиза на 14 650 лв. от дължимото от застрахователя обезщетение. От сумата 14 650 лв. до горната граница 200 000 лв. цедентът запазва правата си /чл.1, ал.2/. Цесионерът се съгласява да придобие вземането в размер на 14 650 лв. срещу цена от 2 650 лв. /чл.3, ал.1/, платима в брой /чл.3, ал.2/, като договорът служи за разписка за заплащането ѝ /чл.3, ал.3/.

С уведомление вх. № ОП-176328/19.03.2018 г. .... е уведомил застрахователя за цесията.

Представено е споразумение от 17.01.2019 г., сключено между ..... и ..... в качеството на наследник на пострадалото лице – .....а, починал на 12.11.2017 г. в резултат на ПТП, настъпило на 11.11.2017 г. на път П-35, км 41+950 в землището на гр.

Ловеч /Околовръстен път/, причинено от ....., водач на л.а. „Опел Астра“ с рег. № ....., по силата на което страните се споразумяват, че ..... се задължава да заплати на ..... сумата от 50 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени и неимуществени вреди, възникнали от посоченото ПТП или по повод на него, вкл. за лихва за забава, пропуснати ползи и въобще всякакви вреди, пряка и непосредствена последици от ПТП /р.ІІ, т.1/. Застрахователят се е задължил да изплати обезщетението в срок до 31.03.2019 г. по посочена в споразумението банкова сметка на бенефициента /р.ІІ, т.2/. С изплащане на обезщетението бенефициентът заявява, че няма никакви неудовлетворени претенции към застрахователя или към виновния водач за претърпените от него вреди, вкл. бъдещи такива /р.ІІ, т.3/.

С платежно нареждане от 26.03.2019 г. застрахователят е изплатил на ..... сумата от 50 000 лв. по посочената в споразумението банкова сметка.

С договор за цесия от 30.01.2018 г. .... прехвърля на К. С. М. вземането си към ..... за застрахователно обезщетение за претърпените от ..... неимуществени вреди вследствие на ПТП, при което е причинена смъртта на ..... /чл.1, ал.1/, като общата част не прехвърлената част от вземането възлиза на 14 650 лв. от дължимото от застрахователя обезщетение. От сумата 14 650 лв. до горната граница 200 000 лв. цедентът запазва правата си /чл.1, ал.2/. Цесионерът се съгласява да придобие вземането в размер на 14 650 лв. срещу цена от 2 650 лв. /чл.3, ал.1/, платима в брой /чл.3, ал.2/, като договорът служи за разписка за заплащането ѝ /чл.3, ал.3/.

С уведомление вх. № ОП-176336/19.03.2018 г. .... е уведомил застрахователя за цесията.

Представено е споразумение от 17.01.2019 г., сключено между ..... и ..... в качеството на наследник на пострадалото лице – .....а, починал на 12.11.2017 г. в резултат на ПТП, настъпило на 11.11.2017 г. на път II-35, км 41+950 в землището на гр. Ловеч /Околовръстен път/, причинено от ....., водач на л.а. „Опел Астра“ с рег. № ....., по силата на което страните се споразумяват, че ..... се задължава да заплати на ..... сумата от 50 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени и неимуществени вреди, възникнали от посоченото ПТП или по повод на него, вкл. за лихва за забава, пропуснати ползи и въобще всякакви вреди, пряка и непосредствена последици от ПТП /р.ІІ, т.1/. Застрахователят се е задължил да изплати обезщетението в срок до 31.03.2019 г. по посочена в споразумението банкова сметка на бенефициента /р.ІІ, т.2/. С изплащане на обезщетението бенефициентът заявява, че няма никакви неудовлетворени претенции към застрахователя или към виновния водач за претърпените от него вреди, вкл. бъдещи такива /р.ІІ, т.3/.

С платежно нареждане от 26.03.2019 г. застрахователят е изплатил на ..... сумата от 50 000 лв. по посочената в споразумението банкова сметка.

С оглед така приетото съдът намира от правна страна следното:

Предявени са искове с правно основание чл.99 ЗЗД, вр. чл.432 КЗ.

В тежест на ищцата е да докаже при условията на пълно и главно доказване, че:

- 1) между нея, от една страна, и ..... и ..... – от друга, валидно са възникнали договорни правоотношения по силата на договори за цесия от 30.01.2018 г. със соченото в исковата молба съдържание;
- 2) че цесиите са били съобщение на длъжника;
- 3) че ..... и ..... са претърпели неимуществени вреди – болки и страдания в причинна връзка със смъртта на техния баща – ....., настъпила при ПТП, причинено от противоправното поведение на водача на л.а. марка „Опел“, модел „Астра“ с рег. № .....;
- 4) вида и размера на вредите;
- 5) че гражданската отговорност

на виновния водач към датата на ПТП е била застрахована при ответника по силата на задължителна застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите.

С оглед отделените като безспорни между страните обстоятелства, които се подкрепят от ангажираните по делото писмени доказателства, горните предпоставки са налице.

От страна на ответника е заявено възражение за нищожност на договорите за цесия – поради противоречие със закона, добрите нрави, липса на форма и липса на съгласие.

Порокът на сделката поради противоречие със закона се състои в нарушаване на императивна правна норма и е установим при съпоставката на съдържанието на сделката с правилото на закона. Съдът намира, че не е налице нищожност на договорите за цесия поради противоречие със закона, доколкото последните не са сключени в нарушение на императивна правна норма. Не съществува изрично въведена от законодателя забрана да се цедират вземания с предмет – обезщетение за неимуществени вреди от смърт на близък, с оглед на което не може да се приеме, че договорите са нищожни на това основание.

Освен от повелителни норми на закона, автономията на волята на страните да определят свободно съдържанието на сключваните помежду им договори е ограничена и от добрите нрави, на които съдържанието на договора не следва да противоречи.

Добрите нрави са морални норми, на които законът е придал правно значение, защото правната последица от тяхното нарушаване е приравнена с тази на противоречието на договора със закона (чл. 26, ал. 1 ЗЗД). Добрите нрави не са писани, систематизирани и конкретизирани правила, а съществуват като общи принципи или произтичат от тях. Преценката за нищожност на договорни клаузи поради накърняване на добрите нрави следва да се прави за всеки конкретен случай към момента на сключване на договора. Вземането за обезщетение за неимуществени вреди от смърт на близък е имуществено право, чието възникване е свързано с личността на увредените, попадащи в кръга на подлежащите на обезвреда лица, каквито в случая се явяват синовете на починалия. Съдът намира, че прехвърлянето в полза на трето лице на вземане за обезщетение от смърт на близък – независимо дали изцяло или частично, както е сторено в случая (доколкото синовете на починалия цедират по 14 650 лв. от 200 000 лв., на какъвто размер всеки от тях оценява вредите си, видно от съдържанието на договорите за цесия), макар да не попада в изрична законова забрана, влиза в противоречие с добрите нрави. Прехвърлянето на това вземане и то възмездно – срещу сумата от по 2 650 лв. за всяко от лицата, които търпят вреди, платима от цесионера, накърнява добрите нрави. Още повече, в случая лицата, които търпят неимуществени вреди, първо са цедирали част от вземанията си, след което са сключили със самия застраховател споразумения в лично качество, по силата на които са получили всеки от тях по 50 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди.

При така изложените съображения не се налага обсъждане на останалите заявени от ответника основания за нищожност.

За пълнота следва да се посочи, че: по делото са представени двата договора за цесия, като по отношение на договора за цесия законът не поставя изисквания за форма за действителност, както и че липса на съгласие по смисъла на чл. 26, ал. 2, пр. 2 ЗЗД, който порок е налице, когато волеизявлението е направено при т. нар. „съзнавана липса на съгласие“ (например – изтръгнато е с насилие, направено е без намерение за обвързване – на шега, като учебен пример и др. подобни), също не е налице.

По изложените съображения предявените искове следва да се отхвърлят.

По разноските:

С оглед изхода на спора ищцата няма право на разноски по делото.

Ответникът има право на разноски, на основание чл.78, ал.3 ГПК, в размер на сумата от 2000 лв. заплатено адвокатско възнаграждение (по 1000 лв. с вкл. ДДС по всеки от исковите, т.е. по 833, 33 лв. без ДДС)

Съдът намира за неоснователно възражението на ищцата за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, като съобрази увеличената по реда на чл.214 ГПК цена на исковите и нормата на чл.7, ал.2, т.4 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения в редакцията ѝ преди изм. ДВ, бр. 88 от 04.11.2022 г., приложима към момента на сключване на договорите за правна защита, и обстоятелството, че уговореното адвокатско възнаграждение не надвишава минимално установеното такова.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от К. С. М., ЕГН ***** срещу ....., ЕИК ..... искове с правно основание чл.99 ЗЗД, вр. чл.432 КЗ, както следва:

за сумата от **14 650** лв., представляваща цедирано в полза на ищцата вземане на ....., ЕГН ***** към ответника за обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на неговия баща – ....., ЕГН ....., настъпила в причинна връзка с ПТП от 11.11.2017 г., ведно със законна лихва от датата на уведомлението – 19.03.2018 г. до изплащане на сумата,

сумата от **14 650** лв., представляваща цедирано в полза на ищцата вземане на ....., ЕГН ***** към ответника за обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на неговия баща – ....., ЕГН ....., настъпила в причинна връзка с ПТП от 11.11.2017 г., ведно със законна лихва от датата на уведомлението – 19.03.2018 г. до изплащане на сумата – като **НЕОСНОВАТЕЛНИ**.

ОСЪЖДА К. С. М., ЕГН ***** да заплати на ....., ЕИК ....., на основание чл.78, ал.3 ГПК, сумата от **2 000** лв. разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от съобщаването му чрез връчване на препис.

Съдия при Софийски районен съд: _____